

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 17 maj 1939 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om sänkning av tullen å för tillverkning av traktorer avsedda delar och tillbehör.

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 210 i första kammaren av herr *von Heland* m. fl. och nr 308 i andra kammaren av herr *Werner* i Höjen m. fl., har hemställts,

»att riksdagen måtte besluta, att gällande tulltaxa i nedan angiven del erhåller följande ändrade lydelse:

Tull för
100 kg
kronor

Statistiskt nr 1754 och 1755.

Tulltaxenr 982. Traktorer och lokomobiler samt ång- och motorvältar; ävensom för tillverkning av traktorer avsedda delar och tillbehör 100 kr. 10:—».

Vid behandlingen av motionerna har utskottet anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen *E. Sandquist* såsom sakkunnig.

Till stöd för den föreslagna ändringen i tulltaxan hava motionärerna anförts i huvudsak följande.

Sedan användningen av pneumatiska gummiringar å traktorer på senare tid blivit allt vanligare hade frågan om tullbeskattningen av dylika ringar, vilka icke tillverkades inom landet, aktualiserats. Ehuru dessa ringar vore specialkonstruerade för användning å traktorer, droge de dock samma tull som automobilgummiringar, d. v. s. för ytterdäcken 100 kronor och för inner-slangarna 120 kronor, allt för 100 kilogram. Denna tullbelastning, som motsvarade omkring 35 procent av varuvärdet, vore synnerligen betungande för den svenska traktorindustrien, detta i all synnerhet som färdiga traktorer, även med åsatta ringar, tullbeskattades med endast 10 procent av värdet. Ett liknande förhållande rådde även beträffande en del andra traktordelar, exempelvis luftrenare och annan armatur, vilka varuslag vid separat import belades med en tull av 15 procent av värdet mot endast 10 procent vid införsel av färdiga traktorer.

Under återopande av de speciella tullbestämmelser, som råda för den närbesläktade automobilindustrien, hava motionärerna framhållit såsom ett rimligt krav, att den svenska traktorindustrien icke måtte belastas med högre tull å importerade för tillverkningen nödvändiga delar än den, som gällde för färdiga traktorer, d. v. s. 10 procent av varuvärdet. Ett bifall till det framlagda förslaget skulle enligt motionärernas mening bliva till hjälp för den inhemska traktorindustrien i dess kamp mot den utländska konkurrensen och även bliva av visst värde för landets jordbrukare genom lägre pris å svenskbyggda traktorer.

Efter därom i grundlagsenlig ordning framställd begäran har utskottet emottagit ett av kommerskollegium och generaltullstyrelsen gemensamt afgivet utlåtande den 15 mars 1939. Vid utlåtandet hava fogats yttranden av Kooperativa förbundet och Sveriges maskinindustriförening.

Kooperativa förbundet, som tillstyrkt bifall till motionerna, har bland annat framhållit, att traktorringar för närvarande icke tillverkades inom landet, och att den nuvarande tullen medförde en väsentlig fördyring av de svenska traktorerna.

Sveriges maskinindustriförening har likaledes tillstyrkt bifall till motionerna.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* hava till en början framhållit, att sådana fall, då delar av en vara, införda särskilt för sig, droge högre tullkostnader än den färdiga varan, hörde till de slag av oformligheter på tullagstiftningens område, som svårigen helt kunde undvikas.

Ämbetsverken hava vidare anfört bland annat följande:

»Det i motionerna anförda exemplet beträffande luftrenare och annan armatur, vilka varor vid separat införsel draga en tull av 15 procent å värdet mot 10 procent, därest de införas monterade å färdiga traktorer, gäller i lika grad beträffande armatur avsedd för andra maskiner och apparater, som äro underkastade en tull av endast 10 procent å värdet. Av den i motionerna anförda motiveringen och yrkandets formulering framgår, att tullbestämmelserna för delar och tillbehör till traktorer enligt motionärernas uppfattning närmast borde anordnas på samma sätt, som för närvarande gäller beträffande delar och tillbehör för tillverkning av bilar jämlikt tulltaxe-nummer 1057. (För tillverkning av bilar avsedda delar och tillbehör med undantag av underred och karosserier.)

Utän att här närmare ingå på de särskilda förhållanden, som ansetts böra motivera gällande specialbestämmelser för tullbeskattningen av delar och tillbehör, avsedda för tillverkning av bilar, vilja ämbetsverken uttala, att de åtminstone för närvarande icke anse sig kunna förorda samma anordning beträffande tillverkning av traktorer. Ehuru ämbetsverken sålunda icke anse sig böra helt tillstyrka motionerna, finna ämbetsverken dock goda skäl föreligga för ändring av nu gällande tullbeskattning av gummiringar, avsedda för tillverkning av traktorer.

Såsom framhålles i motionerna tulltaxeras traktorringar för närvarande enligt samma nummer i tulltaxan som automobilgummiringar (taxenr 336: 2—3, varvid tull utgår med 100 kronor för ytterdäcken och 120 kronor för slangarna, allt för 100 kilogram räknat. En dylik tullbeskattning motsvarar för dessa ringar omkring 35 procent av värdet.

Av Kooperativa förbundets yttrande framgår, att traktorringar i egentlig mening icke äro föremål för inhemsk tillverkning. Under sådana omständigheter synes det icke skäligt, att den inhemska traktortillverkningen skall belastas med den för närvarande utgående höga tullen å gummiringar, vilken tull uppenbarligen är till skada såväl för traktorindustrien, som dess avnämare, främst de svenska jordbrukarna. En nedsättning av tullen för omhandlade gummiringar till 10 procent av värdet synes för den skull ämbetsverken väl motiverad.

Vissa typer av traktorringar kunna emellertid icke alls eller i varje fall endast med stora svårigheter skiljas från de ringtyper, som komma till användning å större lastautomobiler, varför en nedsättning av tullen för traktorringar måste göras beroende av intyg i varje särskilt fall från förbrukaren därom, att ringarna skola användas för tillverkning av traktorer. På grund härav bör ändringen genomföras i form av en anmärkning, som lämpligen torde kunna insättas i tulltaxan efter taxenr 982 (traktorer etc.). Ehuru traktorringar såsom förut nämnts tulltaxeras enligt taxenr 336: 2 och 336: 3 (statistiska nr 709 och 710) torde införandet av berörda anmärkning dock icke nödvändigtvis påkalla någon ändring i dessa nummer.

Därest en anmärkning rörande ringar till traktorer på sätt som ovan föreslagits införes i tulltaxan, erfordras ett motsvarande tillägg i 21 § av kungl. kungörelsen den 29 november 1929 med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen.»

Sedan ämbetsverken avgivit förenämnda utlåtande har *Trelleborgs gummi-fabriks aktiebolag*, som bedriver tillverkning av gummiringar, i två särskilda till kommerskollegium och bevillningsutskottet ingivna skrivelser hemställt, att motionerna icke måtte bifallas. Till stöd för denna hemställan har bolaget framhållit, att bolaget numera upptagit tillverkning av gummiringar avsedda för traktorer samt för denna tillverkning gjort vissa kapitalinvesteringar. Bolaget har härom i skrivelserna bland annat meddelat, att bolaget omedelbart efter framläggandet av propositionen om gummiringsskattens borttagande vidtagit åtgärder för upptagande av tillverkning av speciella för jordbruksmaskiner avsedda gummiringar. I januari 1938 hade bolaget sålunda inköpt pressar för tillverkning av stora traktordäck och övriga däck avsedda för jordbruket.

Sedermera har chefen för kommerskollegii industribyrå, *kommerserådet H. Carlborg*, i en under hand till bevillningsutskottet ingiven promemoria framhållit bland annat följande:

»Det har numera klargjorts, att vid Trelleborgsfabriken påbörjades under år 1938 förberedelser för upptagande av tillverkning av gummiringar för traktorer och vissa vägmaskiner. Anläggningarna för tillverkning av dylika ringar, som hava stora dimensioner, ställa sig rätt dyrbara. Sålunda lär i Trelleborg hittills hava investerats cirka 50,000 kronor. Mera regelbunden tillverkning har kommit i gång först under innevarande år. Kapaciteten uppgives till 30 à 50 ringar per dygn av de två dimensionerna 11.25—24" och 6.00—19". En utvidgning av tillverkningen till att omfatta andra ringdimensioner är planerad, varvid man även skulle inrikta sig på vissa större ringdimensioner.

Med anledning av vad sålunda numera blivit känt och med hänsyn till

de nyinvesteringar, som Trelleborgs gummifabriks aktiebolag helt nyligen företagit — givetvis i förlitande på att gällande tullbeskattning å gummiringar skulle tills vidare bibehållas — synes det vara tveksamt, huruvida för närvarande en sänkning av tullen å gummiringar, avsedda för tillverkning av traktorer, kan vara lämplig.»

Utskottet.

Vissa för tillverkning av traktorer avsedda delar och tillbehör äro för närvarande belagda med tullar, som väsentligt överstiga tullen för färdiga traktorer. Detta är fallet bland annat beträffande ytterdäck och slangar av gummi, vilka draga en tull, som i procent av värdet beräknad är mer än tre gånger så hög som tullen å själva traktorerna. En dylik avvägning av tullen kan icke anses tillfredsställande, och av ämbetsverken har också framlagts ett förslag, enligt vilket tullen å gummiringar, som äro avsedda för tillverkning av traktorer, skulle nedbringas till samma nivå som tullen å traktorerna. Emellertid har ett svenskt industriföretag, som tillverkar automobilgummiringar, helt nyligen upptagit tillverkning jämväl av gummiringar för traktorer och för detta ändamål verkställt vissa kapitalinvesteringar. Med hänsyn härtill och då det icke låter sig göra att taga ställning till föreliggande spörsmål utan en mera ingående undersökning av de olika omständigheter, som bland annat ur jordbrukssynpunkt kunna inverka på frågans bedömande, finner sig utskottet icke nu kunna förorda bifall till motionärernas förslag.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 210 av herr von Heland m. fl. och II: 308 av herr Werner i Höjen m. fl., om sänkning av tullen å för tillverkning av traktorer avsedda delar och tillbehör, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 maj 1939.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Viktor Larsson, Heiding*, Bengtsson, Sjödahl*, Elon Andersson, Velander, Ekman, Robert Berg* och *Sylwan**; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Norrköping, *Lövgren, Björklund, Olsson* i Gävle, *Ericson* i Boxholm*, *Johanson* i Huskvarna*, *Werner* i Hultsfred*, *Hammarlund**, *Hagberg* i Malmö och *Jonsson* i Skedsbygd*.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservation

av herrar *Heiding, Hammarlund* och *Jonsson* i Skedsbygd, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Vissa för tillverkning av traktorer avsedda delar och tillbehör äro för närvarande belagda med tullar, som väsentligt överstiga tullen för färdiga traktorer. Detta är fallet bland annat beträffande ytterdäck och slangar av gummi, vilka draga en tull, som i procent av värdet beräknad är mer än tre gånger så hög som tullen å själva traktorerna. En dylik avvägning av tullen kan icke anses tillfredsställande, och av ämbetsverken har också framlagts ett förslag, enligt vilket tullen å gummiringar, som äro avsedda för tillverkning av traktorer, skulle nedbringas till samma nivå som tullen å traktorerna.

Enligt till utskottet inkommen uppgift har ett svenskt industriföretag, som tillverkar automobilgummiringar m. m. nyligen upptagit tillverkning jämväl av gummiringar för traktorer och för detta ändamål verkställt viss kapitalinvestering. Detta förhållande kan dock ej vara tillräckligt skäl att för dessa gummiringar längre bibehålla en tullsats av sådan storlek, att den minskar de svenska traktorfabrikanternas möjlighet att möta den hårda utländska konkurrensen samt för jordbrukarna och andra onödigtvis fördyrar det viktiga hjälpmedel, som traktorn utgör.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av de likalydande motionerna I: 210 av herr von Heland m. fl. och II: 308 av herr Werner i Höjen m. fl., om sänkning av tullen å för tillverkning av traktorer avsedda delar och tillbehör, besluta införande i tulltaxan efter tulltaxenr 982 en anmärkning av nedan angiven lydelse:

Anm. Till detta nummer hänföras även för tillverkning] av traktorer avsedda gummiringar.»